

**Відокремлений структурний підрозділ
закладу вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку
людини «Україна»**

Центральноукраїнський фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Центральноукраїнського
фахового коледжу

Ірина ТКАЧЕНКО

«12» вересня 2025 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АКАДЕМІЧНУ СВОБОДУ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

**Розглянуто і схвалено
Педагогічною радою
Протокол № 1
від «12» вересня 2025 р.**

Кропивницький
2025 р.

1. Загальні положення

1.1. Коледж є автономною установою, яка створює, вивчає, оцінює і передає культуру через наукові дослідження та освіту, є самостійною, незалежною та відповідальною у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться.

1.2. Автономія Коледжу та академічні свободи визнані фундаментальними принципами життя закладу освіти. Самоврядність, колегіальність і належне академічне керівництво Коледжу є найважливішими складовими частинами його справжньої автономії.

1.3. Коледж у своїй діяльності керується принципами Великої Хартії Європейських Університетів та визнає, що:

- дослідницька і викладацька діяльність повинні бути морально й інтелектуально незалежними від будь-якої політичної й економічної влади;
- навчання має відповідати вимогам суспільства і досягненням у науковому знанні;
- для забезпечення свободи в дослідженнях і викладанні всім членам спільноти коледжу мають бути надані необхідні засоби для її реалізації;
- набір викладачів і визначення їхнього статусу повинні відбуватися відповідно до принципу невід'ємності дослідницької діяльності від викладацької;
- коледж повинен гарантувати своїм здобувачам дотримання свобод і умов, за яких вони могли б досягти своїх цілей у культурі й освіті.

1.4. Невід'ємними аспектами академічної свободи є свобода навчати і свобода навчатися. Свобода навчатися полягає в забезпеченні необхідних умов в Коледжі, в аудиторії та в академічній громаді. Від здобувачів вимагається відповідальне ставлення до свободи навчатися. Обов'язок Коледжу – розробити необхідні правила і норми, які гарантують захист свободи навчатися.

1.5. Педагогічним працівникам і здобувачам закладу вищої освіти надаються академічні свободи, в тому числі свобода педагогічного працівника вибирати методи та технології навчання для викладання дисципліни, вибирати теми для наукових досліджень та проводити їх на свій розсуд, а також свобода здобувача здобувати знання згідно зі своїми нахилами і потребами.

2. Мета положення

Визначення основних академічних свобод учасників освітнього процесу (Коледжу, викладачів, здобувачів) для забезпечення свободи одержання знань та свободи вираження власної думки, забезпечення необхідних умов для розвитку критичного мислення здобувачів, залучення всіх членів академічної громади до пошуку справедливості.

3. Основні академічні свободи Коледжу та викладачів

3.1. Коледж відповідає за розробку правил прийому до закладу фахової передвищої освіти, забезпечуючи чіткість, детальність та прозорість характеристик навчальних програм, очікувань від студентів у відповідності з концепцією освітньої діяльності закладу вищої освіти.

3.2. Коледж відкритий для всіх здобувачів, що відповідають правилам прийому. Він забезпечує здобувачам рівний доступ до користування матеріально-технічною базою та всіма послугами закладу фахової передвищої освіти.

3.3. Коледж забезпечує викладацькі кадри не обмеженим цензурою доступом до міжнародних комп'ютерних мереж, баз даних, необхідних для їх викладацької діяльності, наукової або дослідницької діяльності.

3.4. Викладач в аудиторії повинен заохочувати здобувачів до вільної дискусії, викликати бажання навчатись і висловлювати власну думку. Оцінюючи здобувача, викладач повинен уникати суб'єктивізму. Здобувачів слід захищати від суб'єктивного оцінювання, що ґрунтується на будь-якій дискримінації або негативному особистому ставленні викладача до здобувача.

3.5. Інформацію про думки, політичні погляди здобувачів, яку викладачі одержують протягом навчання, слід вважати конфіденційною. Обговорення здібностей і характеру здобувача можливе лише з його згоди.

3.6. Викладацька, дослідницька і наукова діяльність повинна проводитися в повній відповідності з етичними і професійними нормами.

3.7. Порушення викладачем академічних свобод здобувачів може бути підставою до розриву його контракту з Коледжем.

4. Основні академічні свободи здобувачів

4.1. Здобувач Коледжу має право на отримання якісної та сучасної освіти, на розвиток своїх освітніх інтересів та здібностей, на формування себе як професійного фахівця в умовах академічної доброчесності, прозорості, правдивості і сумлінної праці, а також в атмосфері взаємної поваги і гідності.

4.2. Здобувачі мають право виражати власну думку і не погоджуватися із трактуванням подій, які висвітлюються в межах програмного матеріалу, але вони зобов'язані вивчити необхідний обсяг матеріалу згідно з вимогами до дисципліни. Здобувачі повинні нести відповідальність за виконання необхідних вимог до вивчення дисциплін і оволодіння необхідною кількістю знань.

4.3. Здобувачі мають такі академічні права та свободи:

- брати участь у дидактичних заняттях Коледжу;
- отримувати допомогу та підтримку від керівників і кураторів Коледжу в реалізації індивідуальних планів, а також отримувати консультації з усіх дисциплін і в усіх викладачів;
- вносити зміни в перебіг особистого плану навчання, узгоджені з адміністративними органами Коледжу;
- виражати свою думку щодо процесу навчання та оцінювати якість дидактичних занять;
- використовувати бібліотечно-інформаційний фонд, інформаційні системи, бази даних та матеріальні фонди Коледжу в рамках організаційних положень закладу освіти;
- отримувати інформацію щодо своєї академічної успішності;
- брати участь у додаткових заняттях не пов'язаних зі своєю безпосередньою спеціальністю;
- організовувати студентські гуртки, товариства;
- брати участь у конференціях Коледжу та інших закладів вищої освіти України.

4.4. Кожен здобувач має можливість:

- навчатись на декількох спеціальностях;

- формувати власний перелік вибірових дисциплін;
- вибирати додаткові, не пов'язані з основною спеціальністю дисципліни;
- змінювати форму навчання;
- реалізувати частково навчальний план в іншому закладі вищої освіти, у т.ч. закордонному;- брати участь у національних та міжнародних програмах мобільності;
- переходити до іншого закладу вищої освіти;
- вживати заходи, спрямовані на підвищення підсумкових балів;
- брати академічну відпустку; поновлювати своє навчання в Коледжі; отримувати академічні довідки;
- обирати місце проходження навчальної та виробничої практики.

4.5. Здобувач, який відрізняється певними досягненнями у навчанні, науці та інших сферах діяльності, може претендувати на отримання директорської або президентської стипендії та інші форми подяки від керівництва Коледжу.

4.6. Здобувач має право брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення. Здобувачі як члени академічної громади повинні мати право висловлювати особисті і колективні погляди щодо політики Коледжу та в питаннях студентської діяльності: представляти Коледж від імені студентства на різноманітних заходах; здійснювати волонтерську діяльність; вносити пропозиції щодо розширення переліку дидактичних та практичних занять; здійснювати спонсорську підтримку коледжу під час навчання та після його закінчення; організовувати власні заходи та ініціювати різні проєкти за згодою адміністрації Коледжу.